

**SVET
EVROPSKE UNIJE**

**Bruselj, 29. april 2009 (30.04)
(OR. en)**

**7880/1/09
REV 1**

CONCL 1

SPREMNI DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: delegacije

Zadeva: **ZASEDANJE EVROPSKEGA SVETA V BRUSLJU
19. in 20. marec 2009**

SKLEPI PREDSEDSTVA

V prilogi vam pošiljamo revidirano različico sklepov predsedstva z zasedanja Evropskega sveta v Bruslju (19. in 20. marec 2009).

Evropski svet je izrazil zaupanje v sposobnost EU, da se spoprime s finančno in gospodarsko krizo. Ob pregledu precejšnje fiskalne spodbude, ki jo sedaj prejema gospodarstvo EU (več kot 400 milijard EUR), je poudaril, da sta skladno ukrepanje in usklajevanje bistven del evropske strategije za oživitev in da bo Evropa storila vse potrebno za ponovno oživitev rasti. Nadalje je poudaril, da je enotni trg bistven za skrajšanje in ublažitev recesije v Evropi. Ker je treba ponovno zagotoviti dotok posojil podjetjem in gospodinjstvom, se je Svet dogovoril, da bo pospešil dogovarjanje o predloženih zakonodajnih predlogih o finančnem sektorju. Evropski svet bo na podlagi predlogov Komisije, ki bodo pripravljeni po temeljiti razpravi v Svetu o de Larosièrejevem poročilu, junija sprejel prve odločitve glede okrepitve regulacije in nadzora finančnega sektorja EU. Na podlagi izkušenj Evropske unije in v želji znatno prispevati k oblikovanju prihodnjega mednarodnega upravljanja finančnega sektorja je opredelil stališče Unije za srečanje na vrhu skupine G20, ki bo 2. aprila v Londonu.

Evropski svet je ponovno obravnaval tudi vprašanje energetske varnosti. Podrobneje se je dogovoril o usmeritvah za vzpostavitev kriznega mehanizma, s katerim bi obvladovali motnje v oskrbi. Nadaljeval je priprave na konferenco o podnebnih spremembah v Kopenhagenu, sprejel pa je tudi izjavo o vzpostavitvi vzhodnega partnerstva.

o
o o

Pred zasedanjem Evropskega sveta je imel predsednik Evropskega parlamenta Hans-Gert Pöttering uvodno predstavitev, nato pa je sledila izmenjava mnenj.

o
o o

I. Gospodarske, finančne in socialne razmere

Premagovanje svetovne gospodarske in finančne krize je ena največjih preizkušenj v zgodovini EU. S skupnim ukrepanjem lahko EU svoj finančni sektor postavi na zdrave temelje, zagotovi kreditne tokove za realno gospodarstvo in zaščiti svoje državljane pred najhujšimi posledicami krize. Z ukrepi v podporo oživitvi gospodarstva lahko EU pomagamo tudi, da vzpostavi močnejše gospodarstvo v prihodnosti.

Krepitev zaupanja in spodbujanje finančne stabilnosti

1. Evropska unija se zavzema za obnovitev zaupanja in pravilno delovanje finančnega trga, kar je nujen predpogoj za izhod iz trenutne gospodarske in finančne krize, pri tem pa se bo opirala na dogovore z berlinskega srečanja na vrhu 22. februarja 2009 in ministrskega srečanja skupine G20 14. marca 2009.
2. Z ukrepi, ki so jih države članice sprejele za zagotavljanje jamstev in dokapitalizacijo v okviru skupnih načel, je sicer bilo mogoče preprečiti finančni zlom, vendar pa bodo za obnovitev delovanja trgov posojil in lažji pretok posojil v realno gospodarstvo morda potrebni nadaljnji ukrepi, tudi kar zadeva oslABLJENA bančna sredstva v okviru zahteve po popolnem razkritju nadzornim organom. Evropski svet poziva države članice, naj delujejo usklajeno, v skladu s smernicami iz sporočila Komisije z dne 25. februarja 2009 in ob popolnem spoštovanju pravil o konkurenci. Svet naj oceni učinkovitost sprejetih ukrepov in splošno stabilnost in delovanje finančnih trgov ter o tem poroča na zasedanju Evropskega sveta junija 2009. V bančnem sektorju podpiranje matičnih bank ne bi smelo pomeniti nobenih omejitev dejavnosti podružnic v državah EU, ki so njihove gostiteljice.
3. Razsežnost in vzroki trenutne svetovne finančne in gospodarske krize kažejo na to, da je treba preoblikovati makroekonomsko upravljanje na svetovni ravni in regulativni okvir za finančne trge. Na nacionalni, evropski in svetovni ravni je treba okrepiti pravila glede bonitetnega nadzora, ukrepe kriznega upravljanja in nadzorni okvir. S finančnimi predpisi bi morali gospodarske cikle ublažiti in ne okrepiti. Evropski svet poziva Forum za finančno stabilnost, Baselski odbor za bančni nadzor in Komisijo, naj pospešijo svoje delo in čim prej predložijo ustrezna priporočila. To bi morali dopolniti z odločno pobudo EU za revizijo mednarodnih računovodskih standardov.
4. V zvezi s tem Evropski svet poziva Svet in Evropski parlament, naj se čim prej dogovorita o zakonodajnih aktih glede bonitetnih agencij, solventnosti zavarovalnic, kapitalskih zahtev za banke, čezmejnih plačil in elektronskega denarja, da bi jih bilo mogoče sprejeti še pred zaključkom mandata Parlamenta.

5. Evropski svet se je strinjal, da je treba izboljšati ureditev finančnih ustanov v EU in nadzor nad njimi ter da je poročilo skupine na visoki ravni o finančnem nadzoru, ki ji predseduje Jacques de Larosière, podlaga za nadaljnje ukrepanje. Svet ECOFIN naj preuči to poročilo ter predloge Komisije o okrepitvi regulacije in nadzora finančnega sektorja EU, da bi se prve odločitve lahko sprejele na zasedanju Evropskega sveta junija 2009. Jeseni bodo pripravljeni podrobnejši zakonodajni predlogi. Prav tako bi morale pospešeno napredovati delo v zvezi s pričakovanimi predlogi Komisije o hedge skladih in zasebnem lastnem kapitalu, nagrajevanju menedžerjev in dodatni zaostritvi kapitalskih zahtev.

Ponovna vzpostavitev normalnega delovanja realnega gospodarstva

6. Evropski svet izraža zaupanje v srednje- in dolgoročne obete za gospodarstvo EU in je odločen storiti vse potrebno za oživitev rasti in zaposlovanja. Če bo EU še naprej delovala usklajeno v okviru enotnega trga in EMU, bo krizo premagala in iz nje izšla močnejša.
7. Viden napredek je bil dosežen pri izvajanju Evropskega načrta za oživitev gospodarstva, sprejetega decembra lani. Čeprav bo potrebnega nekaj časa, preden bodo pozitivni učinki vidni v celotnem gospodarstvu, bo obseg fiskalnih spodbud (približno 3,3 % BDP EU oziroma več kot 400 milijard EUR) omogočil nove naložbe, spodbudil povpraševanje, ustvaril delovna mesta in pomagal EU k prehodu na nizkoogljično gospodarstvo.
8. Evropski svet se je dogovoril¹ o vlogi Skupnosti pri Evropskem načrtu za oživitev gospodarstva v podporo projektom na področju energetike in širokopasovnega interneta ter ukrepov v zvezi s pregledom stanja skupne kmetijske politike. Evropski svet poziva predsedstvo, naj okrepi stike z Evropskim parlamentom, da bosta lahko Svet in Evropski svet dosegla dogovor pred zaključkom mandata Parlamenta.

¹ Dogovor je v dokumentu 7848/1/09 REV 1, ki ga je treba še dokončno pravno oblikovati.

9. Na splošno je bilo iz virov EU zagotovljenih približno 30 milijard EUR. Evropski svet pozdravlja napredek, dosežen zlasti pri predplačilih iz strukturnih skladov in kohezijskega sklada, dogovor o prostovoljni uporabi nižjih stopenj DDV ter o ukrepih EIB za povečanje možnosti financiranja MSP. Poziva k hitremu dogovoru o reviziji Evropskega sklada za prilagoditev globalizaciji.
10. Ukrepe, ki so jih države članice sprejele v podporo realnemu gospodarstvu in zaposlovanju, bi bilo treba izvesti pravočasno in usmerjeno, morali bi biti začasni ter hkrati skladni z naslednjimi vodili: spodbujanje odprtosti na notranjem trgu in v razmerju do tretjih držav; zagotavljanje nediskriminacije v razmerju do izdelkov in storitev iz drugih držav članic; zagotavljanje skladnosti z dolgoročnimi cilji reforme. Države članice in Komisija bi si morale v ta namen izmenjati informacije in najboljše prakse ter si z združenimi močmi prizadevati za doseganje sinergije. Zlasti s sporočilom Komisije z dne 25. februarja 2009 je bil vzpostavljen pomemben okvir za ukrepanje v podporo avtomobilskemu sektorju, vključno z izboljšanim evropskim usklajevanjem programov za obnovo voznega parka.
11. Nadaljnje izvajanje dogovorjenih ukrepov za oživitev gospodarstva je ključnega pomena tako na nacionalni ravni kot tudi na ravni Skupnosti. Komisija in Svet naj ocenita in spremljata sprejete ukrepe ter o njih poročata na zasedanju Evropskega sveta junija 2009.
12. Evropski svet potrjuje trdno zavezanost zdravim javnim financam ter okviru Pakta za stabilnost in rast. Države članice bi morale čim prej znova začeti izpolnjevati svoje srednjeročne proračunske cilje in pri tem slediti dinamiki gospodarske oživitve ter ravnati v skladu s Paktom za stabilnost in rast, čim prej pa tudi znova vzpostaviti stanje, ki bo omogočalo vzdržne javne finance.

13. Makrofinančna stabilnost je bistvena za trdnost evropskega gospodarstva kot celote. Evropski svet poudarja pomen solidarnosti med državami članicami kot temeljne vrednote EU ter poziva Komisijo in Svet, naj se z ustreznimi ukrepi pripravita na to, da se bosta lahko glede na potrebe in po načelu od primera do primera odzvala na podlagi vseh razpoložljivih instrumentov in v tesnem sodelovanju z mednarodnimi finančnimi institucijami. Skupnost je zlasti pripravljena zagotoviti plačilnobilančno podporo upravičenim državam članicam, ki jo potrebujejo, in zato pozdravlja namero Komisije, da pripravi predlog o podvojitvi zgornje meje pri podpornem aranžmaju EU za plačilne bilance na 50 milijard EUR.

Polni izkoristek prenovljene lizbonske strategije za rast in delovna mesta

14. Prenovljena lizbonska strategija, vključno s trenutnimi integriranimi smernicami, je v sedanji krizi še vedno učinkovit okvir za spodbujanje trajnostne rasti in ustvarjanje delovnih mest. S krizo prihaja še bolj do izraza potreba po izvajanju in pospežitvi strukturnih reform, ki bodo okrepile verodostojnost in učinek stimulativnih ukrepov. Kratkoročni ukrepi, ki so jih sprejele EU in države članice, bodo prinesli največ koristi, če bodo v skladu s srednjeročnimi in dolgoročnimi cilji strategije.
15. Evropski svet potrjuje posodobljena integrirana priporočila za gospodarsko in zaposlovalno politiko posameznih držav članic ter poziva k njihovemu hitremu izvajanju. Evropski svet v zvezi s tem pričakuje predloge za lizbonsko strategijo po letu 2010, ki jih bo v drugi polovici tega leta predstavila Komisija.

16. Na naslednjih področjih bi bilo treba pospešiti delo in nujno sprejeti konkretne ukrepe: odprava ovir, preprečevanje nastajanja novih, doseganje popolnoma delujočega notranjega trga; nadaljnje zmanjševanje upravnih bremen; izboljšanje okvirnih pogojev za industrijo, zaradi ohranjanja močne industrijske strukture, za podjetja pa s posebnim poudarkom na MSP in inovacijah; spodbujanje partnerstva med poslovno, raziskovalno in izobraževalno sfero ter pospešitev in izboljšanje kakovosti naložb v raziskave, znanje in izobraževanje. Zlasti kar zadeva zmanjševanje upravnih bremen, naj Komisija pred koncem svojega mandata predloži vse predloge za vsako od trinajstih prednostnih področij. Strateški okvir za evropsko sodelovanje pri izobraževanju in usposabljanju je bistvenega pomena.
17. Evropski svet je v skladu s sklepi z zasedanja decembra 2008 ponovno poudaril temeljno vlogo razvoja telekomunikacij in širokopasovnega interneta za evropske naložbe, ustvarjanje delovnih mest in splošno oživitev gospodarstva. Ob upoštevanju tveganj, ki jih prevzemajo podjetja vlagatelji, je treba spodbujati učinkovite naložbe in inovacije v zvezi z novo in okrepljeno infrastrukturo. V ta namen bi bilo treba dovoliti razne ureditve sodelovanja med vlagatelji in strankami, ki iščejo dostop, da bi se diverzificiralo tveganje naložb, ter hkrati zagotoviti, da sta ohranjena konkurenčna struktura celotnega trga in načelo nediskriminacije. V tem smislu poziva Komisijo, naj v tesnem sodelovanju z interesnimi skupinami do konca leta 2009 razvije evropsko širokopasovno strategijo.
18. Evropski svet priznava, da je prosta in pravična trgovina eden od ključnih predpogojev za okrevanje svetovnega gospodarstva, in poziva k čimprejšnjemu zaključku dvostranskih trgovinskih pogajanj in pogajanj o razvojni agendi iz Dohe v okviru Svetovne trgovinske organizacije.

Reševanje socialnih posledic krize

19. Nagel porast brezposelnosti povzroča veliko zaskrbljenost. Pomembno je, da se preprečijo in omejijo izgube delovnih mest ter negativne socialne posledice. Prednostna naloga je tudi spodbujanje zaposlovanja, zlasti s spodbujanjem pridobivanja novih spretnosti, ki so potrebne za nova delovna mesta. Ključnega pomena za povrnitev in krepitev zaupanja ter okrevanje gospodarstva so solidarnost in sistemi socialnega varstva, ki jim moramo omogočiti, da v celoti odigrajo svojo vlogo avtomatskega stabilizatorja. Prav tako se je izkazalo, da h gospodarski rasti znatno prispeva mobilnost. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti najbolj ranljivim skupinam in nevarnosti novih oblik socialne izključenosti.
20. Vrh o zaposlovanju maja 2009 bo priložnost za izmenjavo izkušenj o tem, kako uspešni so bili ukrepi za oživitev gospodarstva pri podpori zaposlovanju. Zlasti se bodo na njem obravnavale naslednje zadeve: ohranjanje ravni zaposlovanja s prožno varnostjo in mobilnostjo, izpopolnjevanje znanja in spretnosti ter predvidevanje potreb na trgu dela, da se opredelijo konkretne usmeritve. Prav tako bo to priložnost za obravnavo vprašanja o krepitvi in prestrukturiranju trga dela v kontekstu priprav na prihodnost. Vrh bo pripravljen v sodelovanju z vsemi ustreznimi zainteresiranimi stranmi, tudi s socialnimi partnerji.

Sodelovanje na globalni ravni

21. Svetovna kriza zahteva ukrepanje na svetovni ravni. Da bi znova oživili svetovno gospodarstvo, je potrebno usklajeno in pravočasno ukrepanje. EU si v skladu z dogovori z berlinskega srečanja na vrhu in ministrskega srečanja skupine G20 že zdaj po svojih močeh prizadeva spodbuditi povpraševanje in bo sprejela vse potrebne ukrepe, kar bi se moralo ustrezno odražati tudi na mednarodni ravni,

22. Evropska unija bo v svetovnem merilu prevzela vodilno vlogo pri spodbujanju čimprejšnje ponovne trajnostne gospodarske rasti, krepitvi svoje zmožnosti obvladovanja kriz, nadaljevanju reforme finančnih trgov in podpori držav v razvoju, da ne bi ogrozili napredka, ki so ga dosegle v zadnjih letih, ter njihove gospodarske in politične stabilnosti. Vrh G20 v Londonu bi moral odigrati ključno vlogo pri preoblikovanju svetovnega finančnega sistema in ponovni vzpostavitvi zaupanja gospodarskih akterjev po svetu. Evropski svet v ta namen sprejema skupno stališče iz priloge 1 ter poziva Svet in Komisijo, naj poskrbita za nadaljnje ukrepanje po vrhu.
23. Evropska unija si bo v zvezi s temi vprašanji prizadevala podpreti večstranske posvetovalne mehanizme, pri katerih bi lahko sodelovale skupine regij.

II. Energija in podnebne spremembe

Krepitev energetske varnosti Unije

24. Energetska varnost je ključna prednostna naloga; okrepiti bi jo bilo treba z izboljšanjem energetske učinkovitosti, raznolikostjo energetskih ponudnikov, virov in poti oskrbe z energijo ter s spodbujanjem energetskih interesov EU v odnosu do tretjih držav. Da bi zagotovili energetske varnost, morajo biti EU kot celota pa tudi vsaka država članica posebej pripravljene ukrepati solidarno in odgovorno. V skladu z navedenim Evropski svet podpira obsežne pobude iz drugega strateškega pregleda energetske politike, ki so bile natančneje določene v sklepih Sveta z dne 19. februarja 2009. Zlasti se strinja glede naslednjega:

- razviti je treba energetske infrastrukture in medsebojne povezave. V ta namen naj Komisija v sodelovanju z državami članicami čimprej predstavi podrobne ukrepe, ki so potrebni za realizacijo prednostnih področij, opredeljenih v SER¹. Ti ukrepi ne vplivajo na druge dogovorjene prednostne energetske projekte. Dolgoročneje pa naj Komisija v začetku leta 2010 predstavi predlog za nov instrument EU za energetske varnost in infrastrukturo;
- nedavna plinska kriza je pokazala, da je treba v EU nujno vzpostaviti ustrezne krizne mehanizme in si prizadevati za pridobitev jasnih jamstev od ponudnikov in tranzitnih partnerjev, da preskrba ne bo motena. Svet bi moral do konca leta 2009 preučiti prihodnje predloge Komisije za revizijo zakonodaje o zanesljivosti oskrbe s plinom; vzpostaviti bi bilo treba primeren krizni mehanizem za zagotovitev pripravljenosti vseh akterjev, tudi sektorja energetike, preglednosti in vnaprejšnjega obveščanja s pripravo načrtov EU in regionalnih načrtov za zanesljivo oskrbo, oblikovati regionalne načrte in tako poskrbeti za solidarnost med državami članicami ter omogočiti boljše ocenjevanje in usklajevanje s ponovno določitvijo praga za sprejetje odločitev o ukrepih na ravni Skupnosti;
- spodbujanje energetske učinkovitosti lahko bistveno prispeva k energetske varnosti. Evropski svet zato poziva Svet, naj se do konca leta dogovori o predlogih iz svežnja ukrepov o energetske učinkovitosti. Poziva Komisijo, naj čimprej predlaga revizijo akcijskega načrta za energetske učinkovitost;
- učinkovit, liberaliziran in dobro povezan notranji trg z energijo je predpogoj za učinkovito politiko energetske varnosti. Evropski svet zato poziva Svet in Evropski parlament, naj še pred zaključkom mandata Parlamenta dosežeta dogovor o tretjem svežnju ukrepov za notranji trg z energijo;

¹ Južni plinski koridor, raznolika in zadostna oskrba Evrope z utekočinjenim zemeljskim plinom, učinkovita povezava baltske regije, sredozemski energetske obroč, ustrezna plinska in elektroenergetska povezava sever-jug v srednji in jugovzhodni Evropi ter severnomorsko priobalno omrežje.

- Evropski svet izpostavlja pomen raznolikosti virov, goriv in poti oskrbe z energijo ter poudarja, da ima energija vse pomembnejšo vlogo v zunanjih odnosih EU. Komisijo poziva, naj do konca leta pripravi predloge konkretnih ukrepov za razvoj južnega koridorja, vključno z mehanizmom za lažji dostop do kaspijskega plina. Za EU in države članice je zlasti pomembno, da državam dobaviteljicam in tranzitnim državam še naprej pošiljajo dosledne (enotne) signale;
- Evropski svet opozarja tudi na to, da je treba čim bolj izrabiti lastne energetske vire, tudi obnovljive vire, fosilna goriva in – v državah, ki se zanjo odločijo – jedrsko energijo.

Priprava konference o podnebnih spremembah v Kopenhagenu

25. Evropska unija je še naprej odločena, da bo decembra 2009 v Kopenhagenu igrala vodilno vlogo pri doseganju globalnega in celovitega sporazuma o podnebnih spremembah, katerega namen je omejiti globalno segrevanje na manj kot 2 °C. Evropski svet v ta namen opozarja na zavezanost EU zmanjšanju emisij za 30 %, kar je njen prispevek k takšnemu dogovoru, če se bodo tudi druge razvite države zavezale primerljivemu zmanjšanju emisij, gospodarsko naprednejše države v razvoju pa ustrezno prispevale glede na svoje odgovornosti in zmogljivosti. V sklepih Sveta iz marca 2009 je natančneje določeno, kakšno ukrepanje EU pričakuje od razvitih držav in držav v razvoju; v njih je tudi navedeno, da bi si morale razvite države prizadevati za skupni cilj, s tem povezane obveznosti pa bi morale biti pravično porazdeljene, tako da bodo prizadevanja posameznih držav primerljiva.
26. Evropski svet poudarja pomen vzpostavitve globalnega trga ogljika, vključno z izboljšanim mehanizmom čistega razvoja.

27. Za financiranje ukrepov za blažitev in prilagajanje, zlasti v najbolj ranljivih državah v razvoju, bodo potrebni precejšnji nacionalni in zunanji viri financiranja, tako zasebni kot javni. Tudi Evropska unija bo prevzela del financiranja takšnih ukrepov v državah v razvoju. V prihodnjih razpravah o pridobivanju finančne podpore bi se bilo treba med drugim usmeriti na različne pristope, vključno s pristopom na podlagi prispevkov, temelječim na dogovorjeni lestvici, tržnimi pristopi na podlagi dražb ali kombinacijo teh in drugih možnosti.
28. Evropski svet bo nadaljeval razpravo o teh vprašanjih na junijskem srečanju. Poudarja, da je treba podrobneje preučiti mednarodne mehanizme financiranja. Še dovolj zgodaj pred konferenco v Kopenhagenu bo na podlagi konkretnih predlogov Komisije določil (1) stališča EU glede glavnih pristopov za financiranje blaženja, prilagajanja, tehnološke podpore in krepitev zmogljivosti, (2) podrobnosti prispevka EU in (3) načela za delitev bremena med državami članicami. V tem smislu bo Evropska unija namenila posebno pozornost potrebam najbolj ranljivih držav v razvoju.

III. Evropska sosedska politika

Vzhodno partnerstvo

29. Evropska unija pripisuje spodbujanju stabilnosti, dobremu javnemu upravljanju in gospodarskemu razvoju v njenih vzhodnih sosednjih državah strateški pomen. Evropski svet v skladu s sporočilom Komisije z dne 3. decembra 2008 pozdravlja vzpostavitev ambicioznega vzhodnega partnerstva in sprejema izjavo, priloženo tem sklepom. Poziva k izvedbi vseh potrebnih priprav na vrh s partnerskimi državami o začetku delovanja vzhodnega partnerstva, ki bo 7. maja 2009.

30. Vzhodno partnerstvo bo spodbujalo stabilnost in blaginjo vzhodnih partneric EU v okviru evropske sosedske politike. Evropski svet se pod pogoji, navedenimi v izjavi, zavezuje k poglobitvi dvostranskega sodelovanja in vzpostavitvi novega večstranskega okvira, v katerega bodo poleg EU vključene tudi Armenija, Azerbajdžan, Belorusija, Gruzija, Republika Moldavija in Ukrajina; s tem naj bi pospešili reforme, približevanje zakonodaje in nadaljnje gospodarsko povezovanje.
31. Evropski svet tudi poziva Komisijo ter sedanje in prihodnje predsedstvo, naj skupaj s partnerji pohitijo s praktično izvedbo partnerstva, Komisijo pa prosi, da pravočasno predloži poročilo o prvem letu delovanja vzhodnega partnerstva.

Unija za Sredozemlje

32. Evropski svet ponovno poudarja, da je pripravljen poglobiti partnerstvo z južnimi sredozemskimi partnerji. Poziva k ponovnemu začetku izvajanja projektov, opredeljenih na pariškem vrhu. V zvezi s tem je pomembno, da se pospešijo dejavnosti za ustanovitev stalnega sekretariata Unije za Sredozemlje v Barceloni.

IV. Odnosi med EU in ZDA

33. Predsedstvo je obvestilo Evropski svet o trenutnem stanju priprav neformalnega vrha EU-ZDA, ki bo 5. aprila 2009 v Pragi. Evropski svet ponovno potrjuje strateški pomen čezatlantskih odnosov. Strinja se, da bi bilo zlasti treba obravnavati gospodarska vprašanja, energetska varnost in podnebne spremembe ter strateški pristop glede območja med Sredozemskim morjem in Kaspijskim jezerom.

V. Lizbonska pogodba

34. Evropski svet je bil seznanjen s trenutnim stanjem glede izvajanja sklepov o Lizbonski pogodbi, ki jih je sprejel decembra 2008. To vprašanje bo ponovno obravnaval na zasedanju junija 2009.
35. V informacijo je predsednik vlade Češke republike poročal o trenutnem stanju ratifikacije Lizbonske pogodbe v Češki republiki. Po razsodbi češkega ustavnega sodišča z dne 26. novembra 2008 je 18. februarja 2009 zbor poslancev češkega parlamenta odobril ratifikacijo ¹, senat pa bo o tej zadevi razpravljal v prihodnjih tednih.
-

¹ Ob tej priložnosti je češki parlament ponovno poudaril, da bo pri izvajanju Lizbonske pogodbe, ko bo začela veljati, treba spoštovati splošna pravna načela, vključno z načelom neretroaktivnosti in načelom subsidiarnosti.

SKUPNI PRISTOP ZA VRH DRŽAV SKUPINE G20 V LONDONU

Ukrepi na mednarodni ravni za čimprejšnjo ponovno trajnostno gospodarsko rast

- (i) V skladu z izidi srečanja na vrhu v Berlinu in ministrskega srečanja skupine G20 nadaljevati mednarodno usklajevanje ukrepov fiskalnih spodbud. Hitro izvesti načrtovane svežnje ukrepov fiskalnih spodbud. Poskrbeti za premišljeno preusmeritev makroekonomskih spodbud.
- (ii) Dati prednost ponovnemu zagonu trgov posojil in lažjemu pretoku posojil v gospodarstvo, kar je odločilnega pomena, če želimo doseči učinkovitost fiskalnih spodbud. Ukrepati pravočasno in usklajeno ter zagotoviti enake pogoje za vse.
- (iii) Zagotoviti skladnost fiskalnih ukrepov z dolgoročnejsimi cilji, kot so vzdržne javne finance, večja produktivnost ter reševanje izzivov staranja prebivalstva in podnebnih sprememb.
- (iv) Trgi naj bodo odprti, izogibati se je treba vsem oblikam protekcionističnih ukrepov (nobenih dodatnih ovir za naložbe ali trgovino in nobenih dodatnih omejitev pri izvozu). Prizadevati si za hiter, daljnosežen in uravnotežen dogovor glede modalitet v okviru razvojne agende iz Dohe.
- (v) Podpreti večstransko pobudo o trgovinskem financiranju, saj zmanjšanje tovrstnih sredstev še dodatno prispeva k upadu svetovne trgovine. Spodbujati prizadevanja, da bo trgovinsko financiranje hitro dosegljivo vsem podjetjem, vključno z malimi in srednje velikimi podjetji, v razvitem svetu in svetu v razvoju, ne da bi pri tem prišlo do izkrivljanja konkurence.

Krepitev zmoglosti obvladovanja in preprečevanja kriz na svetovni ravni

- (vi) Mednarodni denarni sklad (MDS) zadolžiti, da v tesnem sodelovanju s Forumom za finančno stabilnost spremlja in spodbuja izvajanje akcijskega načrta na področju oblikovanja finančnih predpisov, sprejetega na vrhu G20 novembra 2008 v Washingtonu.
- (vii) Izboljšati instrumente MDS za nadzor in s tem okrepiti njegovo ključno vlogo pri preprečevanju krize. Okrepiti sodelovanje med MDS in Forumom za finančno stabilnost (FSF), katerega cilj je opredelitev sistemskih tveganj in pomanjkljivosti finančnega sektorja in predpisov ter poskrbeti, da bodo države članice sprejele korektivne ukrepe.
- (viii) Bistveno povečati sredstva MDS, da bo lahko hitro in na ustrezen način pomagal svojim članom, če se znajdejo v plačilnobilančnih težavah. Okvir MDS za posojila bi bilo treba racionalizirati in prilagoditi, da bo lahko v večji meri preprečeval krize in se nanje odzival. Države članice EU so za posebno krizno podporo pripravljene prostovoljno zagotoviti hitro začasno pomoč za kreditno sposobnost MDS v obliki posojila v skupni vrednosti 75 milijard EUR.
- (ix) Podpreti reformo upravljanja mednarodnih finančnih institucij. Hitro izpeljati reformo kvot in glasovalnih pravic v Mednarodnem denarnem skladu (MDS), ki je bila napovedana aprila 2008. Reformirati je treba MDS, da bodo posamezne države članice v njem ustrežneje zastopane glede na svojo relativno gospodarsko težo v svetovnem gospodarstvu, in spremeniti postopek zaposlovanja vodilnih kadrov v mednarodnih finančnih institucijah, tako da bo preglednejši in bo temeljil na dosežkih. Pozdraviti širitev Forum za finančno stabilnost, v katerega bodo vključene vse članice G20, Španija in Evropska komisija, ter se zavzeti za okrepitev institucionalnih zmogljivosti tega foruma.
- (x) Prizadevati si za dosego soglasja o t. i. splošni listini za trajnostno gospodarsko dejavnost (*Global Charter for Sustainable Economic Activity*), ki bo temeljila na tržnih silah, hkrati pa preprečevala nezmernost, ter takšno listino sprejeti, kar bo prvi korak k oblikovanju globalnih standardov upravljanja.

Boljše upravljanje finančnih trgov

- (xi) Izboljšati preglednost in odgovornost ter se tako izogniti napakam iz preteklosti, zlasti tako, da makrobonitetni nadzor postane standardni sestavni del nadzora finančnega sektorja.
- (xii) Zagotoviti ustrezno regulacijo in nadzor vseh finančnih trgov, produktov ter udeležencev na finančnih trgih, ki lahko za sistem pomenijo tveganje, brez izjem in ne glede na to, iz katere države izvirajo oziroma v kateri državi imajo sedež. To še posebej velja za sklade zasebnega kapitala, vključno s tveganimi skladi, zasebnim lastnim kapitalom in nadomestnimi naložbenimi nosilci.
- (xiii) Za bonitetne agencije uvesti ustrezne mednarodno primerljive predpise in nadzor ter s tem zagotoviti kakovostno in pregledno ocenjevanje ter se izogniti navzkrižju interesov.
- (xiv) Povečati preglednost in odpornost trgov s kreditnimi izvedenimi finančnimi instrumenti, zlasti s spodbujanjem standardizacije pogodb in uporabo centralnih nasprotnih strank pri kliringu, ob učinkovitem reguliranju in nadzoru.
- (xv) Odločno se boriti proti davčni utaji, finančnem kriminalu, pranju denarja in financiranju terorizma ter preprečiti, da bi bili ogroženi finančna stabilnost in celovitost trga. Zaščititi finančni sistem pred nepreglednimi, nekooperativnimi in ohlapno reguliranimi jurisdikcijami, vključno z off-shore centri. Zahtevati pripravo seznama takšnih jurisdikcij, pri čemer je treba upoštevati zadnji razvoj dogodkov, in pripraviti sveženj sankcij, ki bo omogočal uporabo ustreznih in postopnih protiukrepov. Pozvati projektno skupino za finančno ukrepanje, OECD in Forum za finančno stabilnost, naj pripravijo predloge.
- (xvi) Sprejeti preudarna skupna načela za upravljanje družb in plačno politiko ter s tem preprečiti, da bi sistemi nagrajevanja spodbujali pretirano tveganje; pregledovati bi jih morali nadzorniki na podlagi učinkovite ureditve izvajanja.

- (xvii) Izboljšati sodelovanje pri nadzoru, zlasti s hitro ustanovitvijo kolegijev nadzornikov za vse najpomembnejše čezmejne finančne institucije še pred koncem leta 2009. Nadzorniki bi si morali izmenjevati dobre prakse in spodbujati njihovo uskladitev na svetovni ravni.
- (xviii) Izboljšati ureditev v zvezi s kapitalom bank in s tem zagotoviti, da bodo v obdobju ugodnih gospodarskih razmer poskrbele za rezervna sredstva, saj bodo tako boljše pripravljene na poslabšane razmere. Delovne skupine in institucije s tega področja spodbujati k čimprejšnji pripravi ustreznih priporočil, pri tem pa upoštevati učinkovitost obstoječih pravil (Basel II).
- (xix) Z dodatno reformo mandata in vodstva Uprave za mednarodne računovodske standarde izboljšati bonitetna pravila in računovodske standarde, da bi ublažili njihove prociklične učinke in povečali odgovornost te uprave.
- (xx) Predvideti strogo izvrševanje finančnih predpisov in uveljavljanje preglednosti ob podpori učinkovitih, sorazmernih in odvračilnih sankcij, da bi spodbudili celovitost finančnih trgov. Po različnih sektorjih in trgih po potrebi pregledati izvajanje pravil o poslovanju, da bi zaščitili trge in vlagatelje.

Podpora državam v razvoju pri obvladovanju posledic krize

- (xxi) Spodbujati svetovni razvoj kot del rešitve za svetovno krizo ter prispevek k miru in stabilnosti.
- (xxii) Spoštovati obveznosti glede povečanja razvojne pomoči. Ponovno potrditi zavezanost glede uresničevanja razvojnih ciljev tisočletja. Izpolniti zaveze glede pomoči za trgovino in najmanj razvitim državam omogočiti dajatev in kvot prost dostop do trgov.

- (xxiii) V celoti izkoristiti druge uradne vire financiranja, kot so izvozni krediti in naložbena jamstva, pa tudi razvojna pomoč na področju raziskav in tehnologije, miru in varnosti, migracij in podnebnih sprememb. Izboljšati učinkovitost in usklajenost instrumentov in virov.
- (xxiv) Omogočiti multilateralnim razvojnim bankam, da bodo lahko pomagale ublažiti posledice krize v državah v razvoju, zlasti za najrevnejše in najbolj ranljive skupine prebivalstva.
-

IZJAVA EVROPSKEGA SVETA O VZHODNEM PARTNERSTVU

1. Evropska unija pripisuje spodbujanju stabilnosti, dobremu javnemu upravljanju in gospodarskemu razvoju v njenih vzhodnih sosednjih državah strateški pomen. EU se zato močno zavzema za vzpostavitev vse tesnejših odnosov z njenimi vzhodnimi partnerskimi državami, Armenijo, Azerbajdžanom, Belorusijo, Gruzijo, Republiko Moldavijo in Ukrajino. S predlogom Evropske unije za ambiciozno vzhodno partnerstvo, ki naj bi se vzpostavilo s temi državami, se ta cilj uresničuje.

EU bo lahko z vzhodnim partnerstvom znatno okrepila svojo politiko do vzhodnih partneric; pri tem bo skušala ustvariti potrebne pogoje za politično združevanje in nadaljnje gospodarsko povezovanje med Evropsko unijo in njenimi vzhodnimi partnericami z oblikovanjem posebne vzhodne razsežnosti evropske sosedske politike. Vzhodno partnerstvo naj bi zato podprlo politične in socialno-ekonomske reforme ter spodbudilo približevanje Evropski uniji in zbliževanje z njenimi politikami. V podobnem slogu bo prispevalo k vzpostavitvi zaupanja in spletnju tesnejših vezi med šestimi vzhodnimi partnerskimi državami.

2. Delo v okviru vzhodnega partnerstva ne bo vplivalo na cilje posameznih sodelujočih držav glede njihovega prihodnjega odnosa z Evropsko unijo. Vzhodno partnerstvo bo temeljilo na načelih skupne odgovornosti, razlikovanja in pogojnosti, izhajalo pa iz skupnih vrednot, kot so demokracija, pravna država in spoštovanje človekovih pravic, in načel tržnega gospodarstva, trajnostnega razvoja in dobrega upravljanja. Večja angažiranost Evropske unije bo v skladu z glavnimi cilji vzhodnega partnerstva, odvisna pa bo od napredka posameznih partneric. Pri povečani finančni podpori, ki bo v skladu s predlogom Komisije znašala 600 milijonov EUR za obdobje do leta 2013, bodo upoštevana sredstva, ki so na voljo v okviru večletnega finančnega okvira, vključno z ustreznimi rezervami.

3. Vzhodno partnerstvo in sedanje regionalne pobude v sosednjih državah EU se bodo učinkovito dopolnjevale, predvsem s sinergijo Črnega morja. Evropski svet poudarja, da je EU pripravljena krepiti sinergijo Črnega morja in spodbujati njeno izvajanje, pri tem pa opozarja, da je poudarek te pobude na regionalnem sodelovanju v črnemorski regiji, medtem ko je cilj vzhodnega partnerstva približevanje in utrjevanje povezav partnerskih držav z EU. Vzhodno partnerstvo se bo poleg tega razvilo vzporedno z dvostranskim sodelovanjem med EU in tretjimi državami.
4. Dvostransko sodelovanje v okviru vzhodnega partnerstva bi moralo biti podlaga za nove pridružitvene sporazume med EU in tistimi partnerskimi državami, ki so dovolj napredovale glede načel in vrednot iz drugega odstavka ter so pripravljene in zmožne izpolniti iz tega izhajajoče obveznosti, kar vključuje tudi vzpostavitev oziroma prizadevanje za vzpostavitev obsežnih in celovitih prostotrgovinskih območij. S celovitimi programi Evropske unije za vzpostavljane institucij bodo lahko sodelujoče države izboljšale svojo upravno zmogljivost. Vzhodno partnerstvo bo s sporazumi o poenostavitvi vizumskega postopka in ponovnem sprejemu spodbujalo mobilnost državljanov partnerskih držav. EU bi morala v skladu s skupnim pristopom k vprašanju migracij tudi sprejeti postopne ukrepe za popolno liberalizacijo vizumske ureditve kot dolgoročnega cilja za posamezne partnerske države in za vsak primer posebej, če je poskrbljeno za dobro upravljanje in varno mobilnost. Cilj vzhodnega partnerstva je okrepiti sodelovanje vseh sodelujočih na področju energetske varnosti v smislu dolgoročne oskrbe z energijo in njenim prenosom, tudi z boljšo ureditvijo in energetske učinkovitostjo. Partnerskim državam bo ponudilo strokovno znanje EU s področja politik socialnega in gospodarskega razvoja.
5. Večstranski okvir vzhodnega partnerstva bo omogočil sodelovanje in dialog, s čimer se skušajo doseči cilji partnerstva. Delovati bi moral – brez poseganja v neodvisnost EU pri sprejemanju odločitev – na podlagi skupnih odločitev držav članic EU in vzhodnih partnerskih držav.

Evropski svet predlaga, da bi načeloma vsaki dve leti organizirali redna srečanja na ravni voditeljev držav ali vlad vzhodnega partnerstva in enkrat letno na ravni zunanjih ministrov. Vzpostaviti bi bilo treba štiri tematske platforme za glavna področja sodelovanja (demokracija, dobro javno upravljanje in stabilnost; gospodarsko povezovanje in zbliževanje s politikami EU; energetska varnost; stiki med ljudmi). Evropski svet podpira tudi začetek izvajanja vodilnih pobud, kar bi partnerstvu dalo zagon, pripomoglo pa bi tudi k oblikovanju konkretnih vsebin. EU z zanimanjem pričakuje čimprejšnje razprave s partnerji na to temo.

Tretje države bodo lahko pri vsakem primeru posebej sodelovale v konkretnih projektih, dejavnostih in na sejah tematskih platform, če bo to prispevalo k uresničitvi ciljev posebnih dejavnosti in splošnih ciljev vzhodnega partnerstva.

6. V vzhodnem partnerstvu bodo sodelovali različni akterji, tudi vladna ministrstva in agencije, parlamenti, civilna družba, mednarodne organizacije, finančne institucije in zasebni sektor.
7. EU bo na podlagi te izjave opravila vsa potrebna posvetovanja z vzhodnimi partnerskimi državami, da bi lahko pripravila skupno izjavo o vzhodnem partnerstvu, ki naj bi bila sprejeta na ustanovitvenem vrhu vzhodnega partnerstva 7. maja 2009 v Pragi. Evropski svet z zanimanjem pričakuje začetek delovanja vzhodnega partnerstva v okviru skupnih partnerskih prizadevanj; prepričan je, da bo ta pobuda spodbudila napredek na področju dobrega upravljanja, povečala blaginjo in okrepila stabilnost ter zagotovila dolgotrajne in oprijemljive koristi državljanom vseh sodelujočih držav.

Seznam referenčnih dokumentov za Evropski svet

Gospodarske, finančne in socialne razmere

- Dokument o ključnih vprašanjih, ki ga je sprejel Svet (ECOFIN) (6784/2/09 REV 2)
- Poročilo o integriranih priporočilih za posamezne države: prispevek Sveta (ECOFIN) (7444/09)
- Nižje stopnje DDV – dogovor, dosežen na seji Sveta (ECOFIN) (7448/1/09 REV 1)
- Zmanjšanje upravnega bremena: prispevek Sveta (ECOFIN) (7444/09)
- Dokument predsedstva o glavnih sporočilih za vrh držav skupine G20 o državah v razvoju in svetovni gospodarski krizi (7523/09)
- Sklepi Sveta za konkurenčnost o nadaljnjem ukrepanju po pregledu politike enotnega trga (7383/09)
- Dokument o ključnih vprašanjih, ki ga je sprejel Svet za konkurenčnost (7232/09)
- Dokument o ključnih vprašanjih, ki ga je sprejel Svet EPSCO (7434/09)
- Skupno poročilo o zaposlovanju (7435/09)
- Smernice za politike zaposlovanja držav članic (7436/09)
- Skupno poročilo o socialnem varstvu in socialni vključenosti za leto 2009 (7503/09 + ADD 1)
- Poročilo Komisije o enakosti žensk in moških – 2009 (7017/09)
- Sklepi Sveta o poklicni in geografski mobilnosti delovne sile ter prostemu gibanju delavcev znotraj Evropske unije (6480/09)
- Sklepi Sveta – Nova znanja in spretnosti za nova delovna mesta: napovedovanje in usklajevanje potreb trga dela ter znanja in spretnosti (6479/09)
- Ključni sporočili Sveta za izobraževanje, mladino in kulturo o mladinski politiki (6669/09) ter o izobraževanju in usposabljanju (6666/09)

Energija in podnebne spremembe

- Sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose o razvojni razsežnosti pri oblikovanju celovitega sporazuma o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012 (7645/09)
- Sklepi Sveta za ekonomske in finančne zadeve o mednarodnih finančnih vidikih podnebnih sprememb (7443/09)
- Sklepi Sveta za okolje o nadaljnjem oblikovanju stališča EU o celovitem sporazumu o podnebjju za obdobje po letu 2012 (7128/09)
- Sklepi Sveta za okolje o pripravi spomladanskega zasedanja Evropskega sveta (7065/09)
- Sklepi Sveta za promet, telekomunikacije in energijo o drugem strateškem pregledu energetske politike (6692/09)
- Dopis predsedstva v zvezi s konferenco o zanesljivosti oskrbe z električno energijo (6253/09)

Razno

- Sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose o Afganistanu (7610/09)
- Poročilo o napredku, ki ga je dosegla Evropska unija v letu 2008 (6788/1/09 REV 1)